

Zoran Stanković. Izlaganja o standardima i postupcima zaštite arhivskog gradiva održale su: Tatjana Mušnjak – o radu restauratorske i konzervatorske službe u arhivu, i D. Kovačec - o obradi i zaštiti zbirke fotografija. U završnom dijelu izloženi su postojeći standardi u izradi obavijesnih pomagala za obiteljske fondove i zbirke, o čemu je govorila Branka Molnar, dok je o standardima i metodologiji sređivanja arhivskih fondova uprave iz razdoblja od 1945. do 1953. izlagala Ana Holjevac-Turković.

Uz predstavljene postojeće standarde gotovo svi izlagači ukazali su na nužnost daljnje standardizacije i normiranja rada svih aspekata arhivske djelatnosti kao glavnog preduvjeta za što kvalitetniji razvoj i unaprjeđenje u budućnosti. Po završetku savjetovanja održana je skupština Hrvatskog arhivističkog društva, kao i izlet u Hrvatsku Kostajnicu i Sisak.

Sonja Gačina Škalamera

SPOMENIK BOGOSLAVU ŠULEKU U SLAVONSKOM BRODU

Osnovna škola “Bogoslav Šulek” u Slavonskom Brodu velika je, vrlo lijepa i uređna škola. U njezinu sastavu su i dvije područne škole, u Vranovcima i Šušnjevcima. Ukupno ima 1.217 učenika, 59 razrednih odjeljenja, 70 učitelja i 21 djelatnika koji rade izvan nastave. Uz redovnu nastavu razvijene su različite izvannastavne djelatnosti. U školi radi tim stručnih suradnika: školski pedagog, psiholog, defektolog i knjižničar. I ravnatelj škole **Josip Jušćak** diplomirani je pedagog.

Škola je 23. travnja 2004. obilježavala svoj dan. Program svečanosti sastojao se od kulturno-umjetničkog dijela, izložbe učeničkih radova i športskih natjecanja. U kulturno-umjetničkom dijelu učenici su pokazala postignuća svojih izvannastavnih djelatnosti na području vokalne i instrumentalne glazbe, plesa, dramske umjetnosti, recitiranja i dr. Uz taj uobičajeni program proslave Dana škole, ta je proslava imala i poseban dio kojim je pretvorena u veliku svečanost i manifestaciju hrvatsko-slovačkog prijateljstva. Ispred zgrade škole postavljeno je i otkriveno poprsje **Bogoslava Šuleka**, rođenjem Slovaka, a svojim stvaralačkim životnim djelom velikana hrvatske znanosti, poglavito jezikoslovlja i kulture. Njegovo ime škola nosi od ožujka 1991. godine.

Bogoslav Šulek je rođen 20. travnja 1816. u Subotištu blizu Trnave u Slovačkoj, gdje je započeo školovanje. U dvanaestoj godini odlazi na nauke u najbolji licej u Bratislavi, stjecište budućih slovačkih rodoljuba. Tu je upoznao ideje **Ljudevita Gaja**, hrvatskog narodnog preporoda, hrvatsku književnost onoga doba i žudnju za nacionalnom slobodom i samostalnošću. Nakon završetka filozofsko-pravnog i teološkog studija u Bratislavi (1837.) i kraćeg obavljanja svećeničke službe u rodnom Subotištu, **B. Šulek** je u studenom 1838. doputovao bratu **Michalu Šuleku**, vojnom liječniku u Slavonskom Brodu ili Brodu na Savi, kako su ga nazivali u ono doba. U Brodu je bora-

vio relativno kratko razdoblje života, samo do rujna 1839., kada je otputovao u Zagreb. Ali u Brodu je upoznao svoju drugu domovinu, koju nikada više nije napustio, i učio hrvatski jezik, kojemu je najvećim dijelom posvetio svoje stvaralaštvo. To je trajna poveznica između Slavanskoga Broda i **B. Šuleka**.

S navršene 22 godine došao je **B. Šulek** u Hrvatsku, prigrlio je kao svoju drugu domovinu, ostao u njoj do kraja života i posvetio joj sve svoje stvaralačko i domoljubno djelovanje. U glavnom gradu Hrvatske živio je više od pola stoljeća i usavršio se od tiskarskoga radnika do akademika i jednog od najuglednijih hrvatskih kulturnih i znanstvenih djelatnika. Kao istaknuti znanstvenik, narodni preporoditelj, urednik brojnih publikacija, pisac školskih udžbenika, popularizator znanosti i književnosti, vrsni stilist, otac hrvatskoga znanstvenog nazivlja – ugradio se Slovak **B. Šulek** u povijest hrvatskoga naroda, njegove znanosti, kulture i svrstao se među najzaslužnije graditelje mostova slovačko-hrvatskoga prijateljstva.

Svečanosti otkrivanja Šulekova poprsja na Dan škole, uz brojne učenike, učitelje, roditelje, goste i građane Slavanskoga Broda, nazočni su bili i svojim izlaganjima obogatili svečanost: gradonačelnik Slavanskoga Broda, gospodin **Josip Meter**, savjetnik u Veleposlanstvu Slovačke Republike u Zagrebu, gospodin **Julius Lörincz**, predsjednik Društva hrvatsko-slovačkoga prijateljstva prof. dr. **Ante Vukasović**, član predsjedništva toga Društva, akademik **Stjepan Babić** i predsjednik Matice slovačke u Zagrebu, gospodin **Zlatko Jevak**.

Govornici su često isticali pedagoško značenje svečanosti i važnost činjenice što škola nosi ime **Bogoslava Šuleka**, jer on može i treba biti uzor učenicima i svekolikoj mladeži u mukotrpnom radu, marljivosti, učenju (više godina je danju radio u tiskari, a noću učio), ljubavi prema hrvatskom jeziku i domovini, uzor u njegovanju prijateljstva i suradnje. Važna poruka sudionika proslave bila je: škola “Bogoslav Šulek” i mnoge druge hrvatske i slovačke škole trebaju uspostavljati suradnju i odgajati svoje učenike u duhu hrvatsko-slovačkoga i slovačko-hrvatskoga prijateljstva, jer su Hrvati i Slovaci dva vrlo srodna, bliska, povijesnom sudbinom i dugotrajnim prijateljstvom povezana naroda.

Ante Vukasović